

Vurdering i norskfaget etter LK20

Samling 5

Mål: Vurdering i tråd med LK20

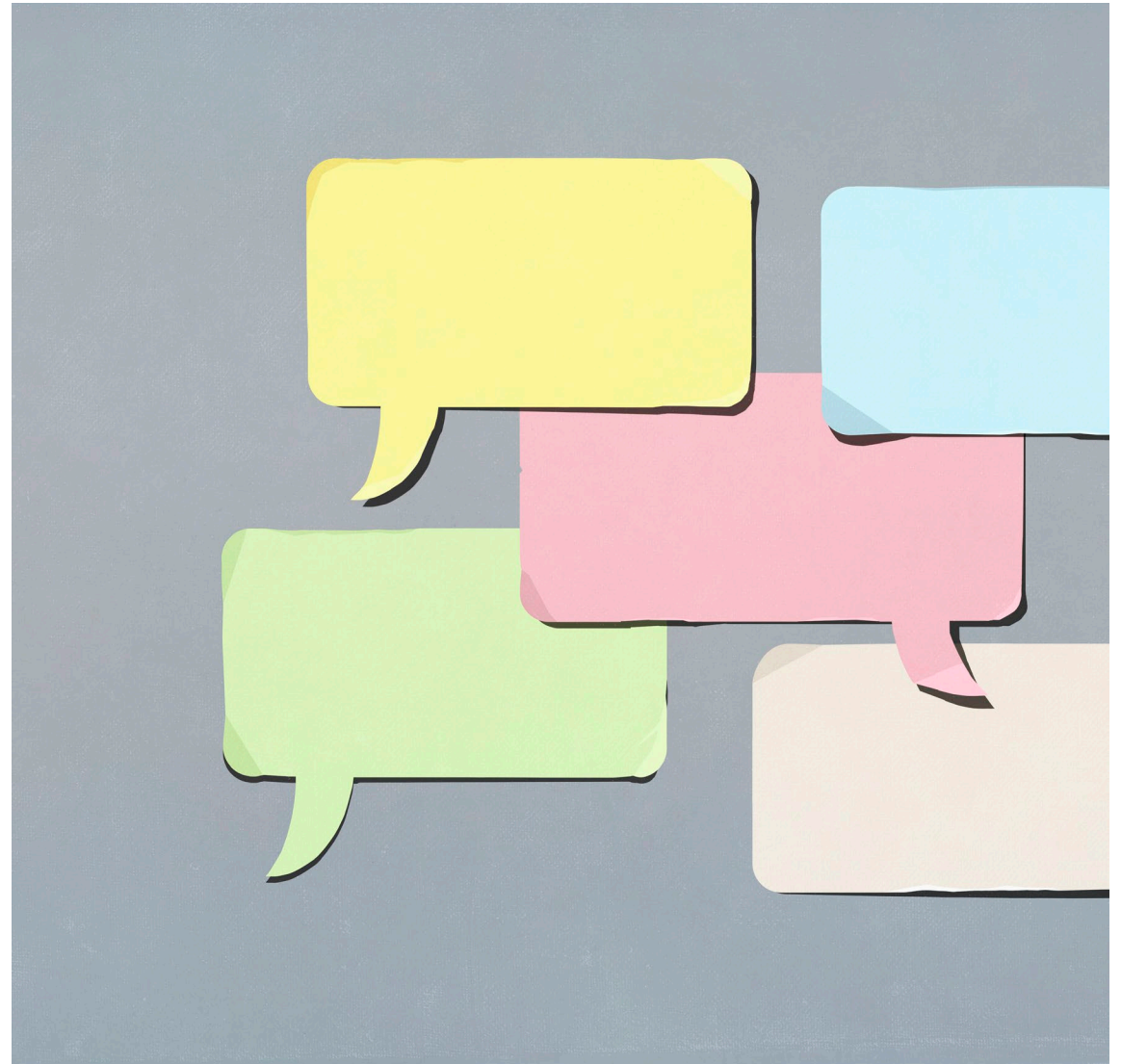
- *Lærere skal utvikle en god forståelse av vurdering i det nye læreplanverket LK20, og de skal kunne gjennomføre en vurdering som er i tråd med intensjonene i forskrift og læreplan.*
- *Skolene skal utvikle felles forståelse av vurdering i læreplanene og implementering av dem.*

Samlinger	Foreløpig innhold	Form
1. Samling: jan/feb 2022	<ul style="list-style-type: none"> Norskfaget og vurdering i LK20 Undervisningsplanlegging 	Digital heldag
2. Samling: mars/april 2022	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av skriving Mappevurdering Egenvurdering og elevinvolvering 	Digital halvdag
3. Samling: september 2022	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av skriving fortsetter, med vekt på god praksis i sidemålsopplæringa God tilbakemeldingspraksis Tolkningsfellesskap 	Fysisk heldag
4. Samling: jan/feb 2023	<ul style="list-style-type: none"> Sluttvurdering Veien mot standpunktvurdering Hvordan vurdere samlet kompetanse? Se etter hva eleven kan Nytt om eksamen? 	Digital halvdag
5. Samling: september 2023	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av lesing og muntlighet 	Fysisk heldag
6. samling: september 2024	Veien videre?	?

Innhold

- Velkommen til samling 😊
- Muntlighet i norskfaget i LK20
- Hva er dine erfaringer med arbeid med muntlighet i norskfaget?
- Eksempler på arbeid med muntlighet i norskfaget
- Muntlig eksamen
- Evaluering og veien videre

Speed date

Fortell (kort) om noe
du gleder deg til i høst

Mellomarbeid: Intern samling

Mellomarbeidet denne gangen er å gjennomføre ei interdisciplinær samling på engelsk, norsk og matematikk, eller for alle fag/hele perioden.

- Del innhold og gjennomfør relevante oppgaver fra samlingen.
- Led en diskusjon om hvordan dere fastsetter standpunktkanon for fagene.
 - Drøft praksisen ved egen skole, enten i smågrupper, i faggrupper eller i fag.
- La lærerne lese veilederen fra statsforvalteren om klagebehandling.
 - På hvilken måte kan denne være til hjelp i redegjørelsen av elevenes kompetanse i standpunktvurdering?
 - Hvordan kan dere dra nytte av dette i undervegsvurdering/egenvurdering/halvårsvurdering?
- Drøft hvordan skolens vurderingskultur kan videreutvikles.
 - Hva gjør dere allerede bra, og hva trenger dere å bruke mer tid på i det profesjonelle læringsfellesskapet.
 - Lag en plan for det videre arbeidet. Hvilken informasjon trenger dere videre? Hvem gjør hva?

Hvordan løste dere mellomarbeidet på skolen deres?

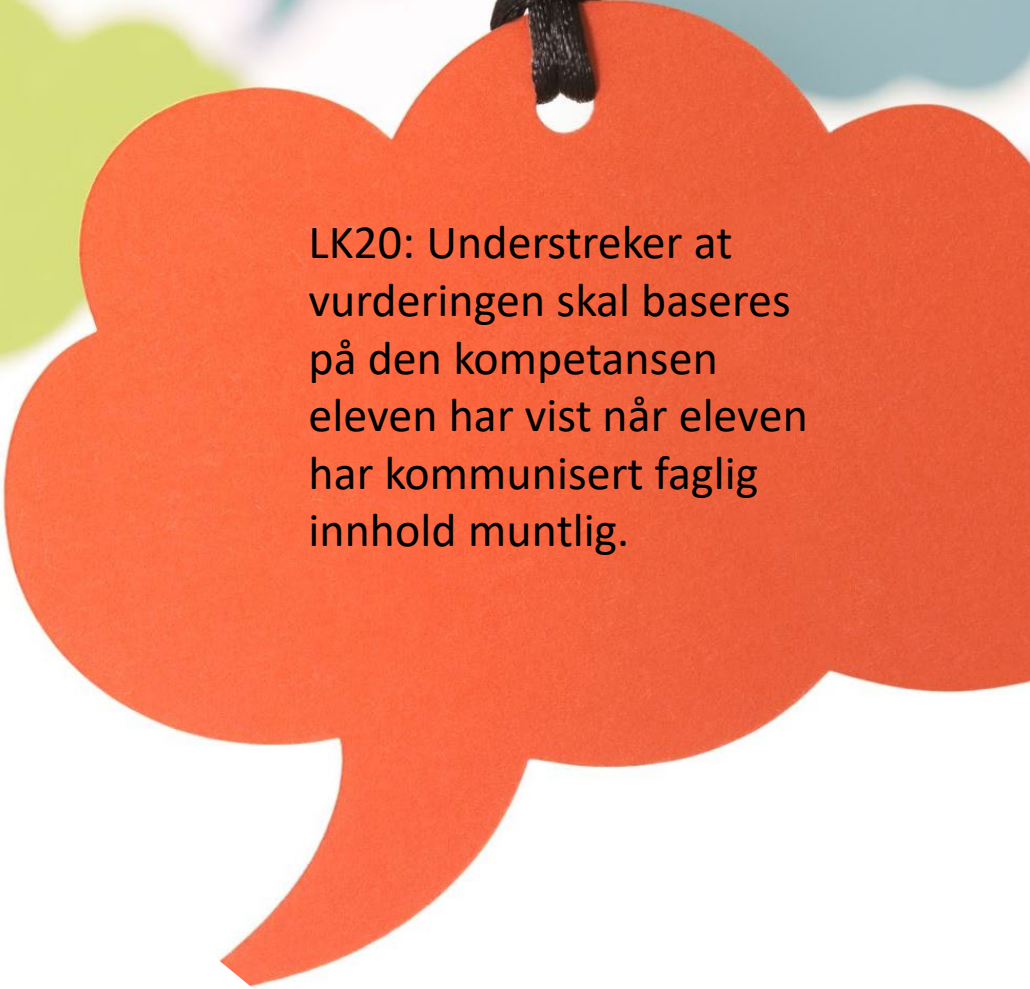
A dark blue oval shape centered on a white background, containing white text.

Muntlighet og vurdering av
muntlig kompetanse i
norskfaget

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i norsk er å kunne samhandle med andre gjennom å lytte, fortelle og samtale. Det innebærer å bruke retoriske ferdigheter og å uttrykke seg hensiktsmessig i ulike spontane og forberedte kommunikasjonssituasjoner, inkludert å kunne planlegge og framføre ulike typer muntlige presentasjoner tilpasset mottakerne.

Norsk har et særlig ansvar for utviklingen av muntlige ferdigheter. Utviklingen av muntlige ferdigheter i norsk går fra tidlig samhandling i lek og faglige aktiviteter til å bruke det muntlige språket stadig mer presist og nyansert i ulike norskfaglige samtaler og presentasjoner.

LK20: Understreker at vurderingen skal baseres på den kompetansen eleven har vist når eleven har kommunisert faglig innhold muntlig.

Kjerneelementet: Muntlig kommunikasjon

Elevene skal få positive opplevelser ved å uttrykke og utfolde seg muntlig. De skal lytte til og bygge på andres innspill i faglige samtaler. De skal presentere, fortelle og diskutere på hensiktsmessige måter både spontant og planlagt, foran et publikum og med bruk av digitale ressurser.

Diskuter

I beskrivelsen av de grunnleggende ferdighetene i norskfaget står følgende: «Norsk har et særlig ansvar for utviklingen av muntlige ferdigheter.» (LK20).

- **Hvordan forstår dere dette ansvaret?**

Diskuter i små grupper.

Standpunktvurdering av norsk muntlig

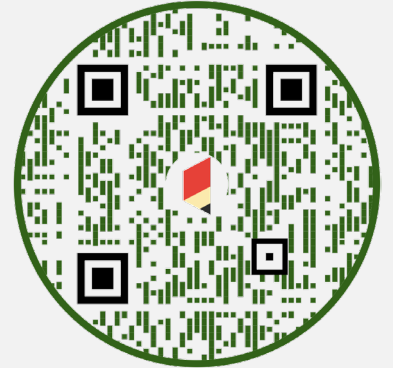
- Standpunktkarakteren skal være uttrykk for ***den samlede kompetansen*** eleven har i norsk ved avslutningen av opplæringen etter 10. trinn. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin ***på varierte måter*** som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger.
- Læreren skal sette karakter i norsk muntlig basert på ***kompetansen eleven har vist når eleven har kommunisert faglig innhold muntlig.***

Idémyldring individuelt:

- Lag en liste over de muntlige vurderingssituasjonene du legger opp til i norsktimene dine
- Tenk over: Hvilken underveisvurdering gir du elevene?
- Skriv inn i PADLET

bit.ly/47VzXuM

Refleksjon i gruppe:

- Dele med hverandre
- Hvordan kan vi sikre at elever får vist muntlig kompetanse på varierte måter?
- Hvordan kan vi sikre at elevene får underveisvurdering slik at de kan utvikle sin kompetanse videre også når vi jobber med muntlighet?

Muntlige vurderingssituasjoner

Lag en liste over de muntlige vurderingssituasjonene du legger opp til i norsktimene dine.

Fagsamtaler om film, bøker, tekster osv
Muntlige presentasjoner
Litterære samtaler i grupper
Innspilling av lyd, som lesing av dikt, presentasjon av faglig stoff
Dramatisering og rollespill
Planlagte debatter
Argumentasjonsleker

Fagsamtaler, ulike presentasjoner i klasserommet, digitale presentasjoner. Elevene får framovermelding i tilbakemeldingen.

Fagsamtaler
Gruppe- og pardiskusjoner hvor lærer går rundt og lytter
Håndsopprekning
Presentasjoner
Video (powerpoint/individuell eller i gruppe)
Video - filmprosjekt
Debatter
Speed-date

Samarbeid opp mot gitte tema
Gruppeoppgaver
Korte fremlegg ila timen
Presentasjoner
Diskusjoner

Vurd.situsjoner muntlig
Fagsamtaler, enkeltvis-grupper-klasse
Spørsmål-svar faglig innhold, tekster ol.
Diskusjon på grupper
Små rollespill
Muntlig presentasjon

Hovesaklig umiddelbar tilbakemelding på muntlighet

Samtaler i plenum, parsamtaler, gruppesamtaler, fagsamtaler/foredrag som filmes, høytlesning. Muntlig og skriftlige tilbakemeldinger. Fagdager- både skriftlig og muntlig.

Muntlig vurd.sit.
Fagsamtaler
Parsamtaler
Grupper
Plenum
Muntlig pres i klasse/gruppe
Lydinnspeiling
Videoinnspeiling
Lyd på ppt

Yo
Muntlige presentasjoner
Debatt i klasserommet
Uformelle diskusjoner
Enkeltsamtaler med elever i klasserommet
Parsamtaler/speed dating
Gruppediskusjoner/verdenska fé

Dramatisering
Diskusjoner i par og grupper
Fagsamtaler
Muntlige presentasjoner

Hva vet vi om arbeid med muntlighet i norskfaget?

- Mye av arbeidet med muntlighet har vært knyttet til at elevene holder presentasjoner
- Elevene får lite underveisvurdering når det arbeides med muntlige ferdigheter.
- Tilbakemeldinger rettet mot innhold, ikke mot den muntlige ferdigheten i seg selv.
- Det er mye muntlighet i opplæringen i norske klasserom, men mindre opplæring i muntlighet

Vurdering av muntlighet i norsk på vgs

- Fagsamtaler og muntlige fremføringer er de dominerende vurderingsformene
- Andre måter å vurdere muntlig kompetanse på fremstår som engangstilfeller
- Lærerne prioriterer ikke å undervise i muntlige ferdigheter
- Vurderingskriterier for muntlighet blir ofte nedprioritert
- I vurderingen blir det faglige innholdet vektlagt

Sveen Andresen, 2019

Utfordringer ved vurdering av samtale

1. Samtalen er flyktig
2. Samtalen er en sårbar vurderingssituasjon fordi det er liten avstand mellom person og ytring.
3. Samtalen innebærer samspill mellom flere parter
4. Man lærer best samtaleregler ved å delta

Matre (2009)

Hvordan vurdere en samtale?

- Å vurdere en samtale handler først og fremst om å vurdere **samspillet** mellom deltakerne, hvordan de **selv uttrykker seg** og hvordan de **responderer** på andres innspill (Aksnes, 2007).
- Muntlige ferdigheter skal vurderes **på lik linje** med fagkunnskaper. Vurdering av samtale bør inkludere vurdering av konkrete muntlige ferdigheter som **å lytte, stille spørsmål, snakke saklig og bygge på det de andre sier** (Børresen, 2016).
- Elevene må kjenne til hva de blir vurdert på (kriterier)

Vurderingskriterier fagsamtale

Kriterier	Lav	Middels	Høy	Kommentarer
Innlegg (evne til å bidra med relevante, faglige innlegg, ta i bruk fagbegrep og vise generelle kommunikative ferdigheter som å holde seg til saken, være presis osv.)				
Replikker (evne lytte til og anerkjenne andres ståsted og meninger, evne til å stille spørsmål til det som er sagt)				
Samspill (evne til å lytte og følge opp andres innspill, evne til å ta initiativ)				
Følge spillereglene for samtalen (turtaking, gi tegn osv.)				

The image features a repeating pattern of white ceramic mugs filled with dark coffee, arranged in a grid on a solid orange background. Each mug casts a soft shadow to its right. In the center, a white rectangular box with a thin white border contains the word "Pause" in a simple, black, sans-serif font. The mugs in the middle row are partially obscured by this box.

Pause

Noen
eksempler på
undervisning og
vurdering av
muntlighet i
norskfaget

I norskfaget
forsker vi på
tekster

«Faget skal styrke elevenes evne til
kritisk tenkning og skal ruste dem til å
delta i samfunnet gjennom en
utforskende og kritisk tilnærming til
språk og tekst.»

(Utdanningsdirektoratet, 2020).

LISA AISAT

Den litterære samtalen

Den litterære samtalen innebærer en **utforskende diskusjon** omkring en tekst som baserer seg på **leseopplevelser** og **nærlesing**, og elevene trenger både **undervisning, modellering** og **trening** for å forstå hva en litterær samtale faktisk går ut på og hvordan de skal gjennomføre den (Hennig, 2012).

Litterær
samtale:

To fjernsyn

To fjernsyn

To fjernsyn som snør
mot hverandre
i en nattestille stue
kunne vi være,

og det skulle snø
utenfor også, ned over huset,
et svimlende snøfall
som kosmisk støy,

og endelig skulle vi
ikke forstå hverandre.

(Tor Ulven, 2000)

- Lese teksten med blyant i hånd.
Hva legger du merke til, og hvorfor?
(ca. 2 min)

- Todelt utforskning av teksten:

- 1) Styrt runde

Hva la du merke til, og hvorfor?
(ca. 5 min)

- 2) Utforsk teksten videre. Ordet er fritt
(ca. 7 min)

«To fjernsyn»

Hva la du merke til, og hvorfor?

Hvordan vil dere karakterisere samtalen dere nå hadde?

- Disputerende?
- Akkumulativ?
- Utforskende?

La dere merke til det samme, eller til ulike ting?
Var eventuelle ulikheter med på å endre/nyansere/berike forståelsen deres av teksten?

I diktet presenteres et tenkt komplekst øyeblikksbilde av hvordan relasjonen mellom "vi" kunne vært. I første strofe skildres vi'et som to snøende fjernsyn i en nattestille stue, i andre strofe uterommet stuen er omkranset av, hvor snøen faller, og videre inngår det hele i et altomfattende "svimlende snøfall/som kosmisk støy". I tredje og siste strofe vendes oppmerksomheten eksplisitt tilbake til vi'et og relasjonen mellom de to; i den tenkte situasjonen skal de "endelig" ikke forstå hverandre. I diktet finnes en selvmotsigende sammenstilling av kontrastene stillhet og støy – representert på den ene siden av stillheten i nattens innerom og snøens lyddempende virkning i uterommet, og på den andre siden den kosmiske støyen og snøens svimlende virkning. Denne sammenstillingen gir gjenklang til den siste strofen dersom vi forstår ordet "endelig" som en forløsning av noe etterlengtet; menneskenes streben etter å bli forstått og forstå hverandre utfordres her av en lengten etter å slippe å forstå. Alternativt kan ordet "endelig" fungere som et tidsadverb uten konnotasjonen til noe etterlengtet – og dermed åpne for andre tolkninger av diktet som helhet. Vi kan også tenke oss at spenningene i teksten ikke lar seg løse, at den siste strofen bærer i seg en motstand mot en entydig helhetstolkning av diktet. Med en tekst som kan leses på ulike måter, står vi/elevene overfor en genuint åpen oppgave.

Styggen på ryggen

Hun ska'kke se meg når jeg'r nedfor
Alle gardiner er der for å bli trekt for
Føler meg som flere folk enn Eckbo
I søkelyset, hater å bli sett på
Hver dag er bare nerver og drama
Men løper fortsatt foran kamera, veiver med arma
Noen greier jeg angrrer på, er den greia her karma?
For mannen oppå skulder'n min er jævlig forbanna
Tyner og tyder meg han der Styggen på ryggen
Hvisker inn i øret hvem som styrer den giggen
Kan'ke gjøre annet enn å høre på Styggen
Der han jobber for å ødelegge kidden
Fuck
Ta'kke'n telefon, rører ikke post
Ikke prøv å ringe på, døra mi er låst
Hopper snart i sjøen, det herre blir for grovt
Alt jeg har er tid, men det leger ingen sår

[Refreng]

Føles som jeg er i helvete
Styggen på ryggen har blitt en av mine nærmeste
På skulderen min og minner meg på
Jævla skeis det'erre livet mitt går
Er det rart jeg er redd
Når Styggen på ryggen er han jeg prater med mest?
Oppå skulder'n min og sier at jeg kommer ingen vei her i live

Foto: E. Kamstrup

Skrivesenteret

Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning

Inngangsteksten til Petter

«Jeg tror at den handler om en som har styggen på ryggen. Jeg vet ikke hva den egentlig handler om, men den er bra. Jeg merket at det var en rap.»

Kamilla: "**Er denne teksten trist, rar, morsom?**" Æ syns den er trist

Petter: Æ syns den e morsom.

Nora: Æ syns den e ganske trist.

Kamilla: Ja, æ å syns det.

Kamilla: Hvorfor syns du den e morsom?

Petter: (Tenker seg om) Nei, eh, morsom tekst da.

Kamilla: Ja, okay.

Petter: Hvorfor synes du den er trist da?

Kamilla: Fordi den, han virke skikkelig lei seg. Han liksom, han snakke om å skyt sæ sjøl og sånn.

Kamilla: Ja, æ syns det her e veldig trist av Onkl P. Æ trur det e styggen på ryggen som sitt å snakke te'n

Petter: Kæm e egentlig styggen på ryggen?

Kamilla: Det e han som styre følelsan. Æ tru kanskje at styggen på ryggen e ... ja ... kanskje det e en liten djevel i oss?

Petter: En djevel? som sitt på ryggen?

Kamilla: Ja,

Petter: Som et lite menneske da, eller?

Kamilla: Ja som et **lite** menneske, som sitt å snakke te han.

Utgangsteksten til Petter

Inngangstekst:

Jeg tror at den handler om en som har styggen på ryggen. Jeg vet ikke hva den egentlig handler om, men den er bra. Jeg merket at det var en rap.

Utgangstekst:

Jeg merket at sangen var veldig trist. Jeg tror den handler om at noen blir mobbet og ikke har så veldig brae dager. Til slutt har han en stemme som han kaller styggen på ryggen og den sier at han ikke kommer herfra i live. Jeg tror det betyr at han vil ta selvmord.

Jeg synes det har vært bra å jobbe med styggen på ryggen. Man kan lære mye av å jobbe sånn som det her for man kan få andre sine meninger. Man kan finne ut mer hvis man jobber sammen og jeg vil gjerne gjøre det igjen.

"Vurdering av litterære samtaler - praksiseksempel"

- <https://sprakloyper.uis.no/fagspesifikk-lesing-og-skriving/norskfaglige-praksiser/fagfilm-vurdering-av-litteraere-samtaler-praksiseksempel>

fagfilm: "Vurdering av litterære samtaler - praksiseksempel"

Denne praksisfilmen ser vi hvordan en klasse i norsk på vg1 studiespesialisering arbeider med ulike former for muntlighet i møte med en samtidstekst. Underveis i arbeidet gjennomføres vurdering av litterære gruppe-samtaler.

Den vedlagte artikkelen «[Da oppdaget jeg mye nytt som jeg ikke så første gangen](#)» (Norsklæreren nr. 1, 2019) blir erfaringene med undervisningsopplegget som ligger til grunn for praksisfilmen grundigere presentert. Artikkelen er skrevet av Ingeborg M. Ruge, universitetslektor ved Lesesenteret.

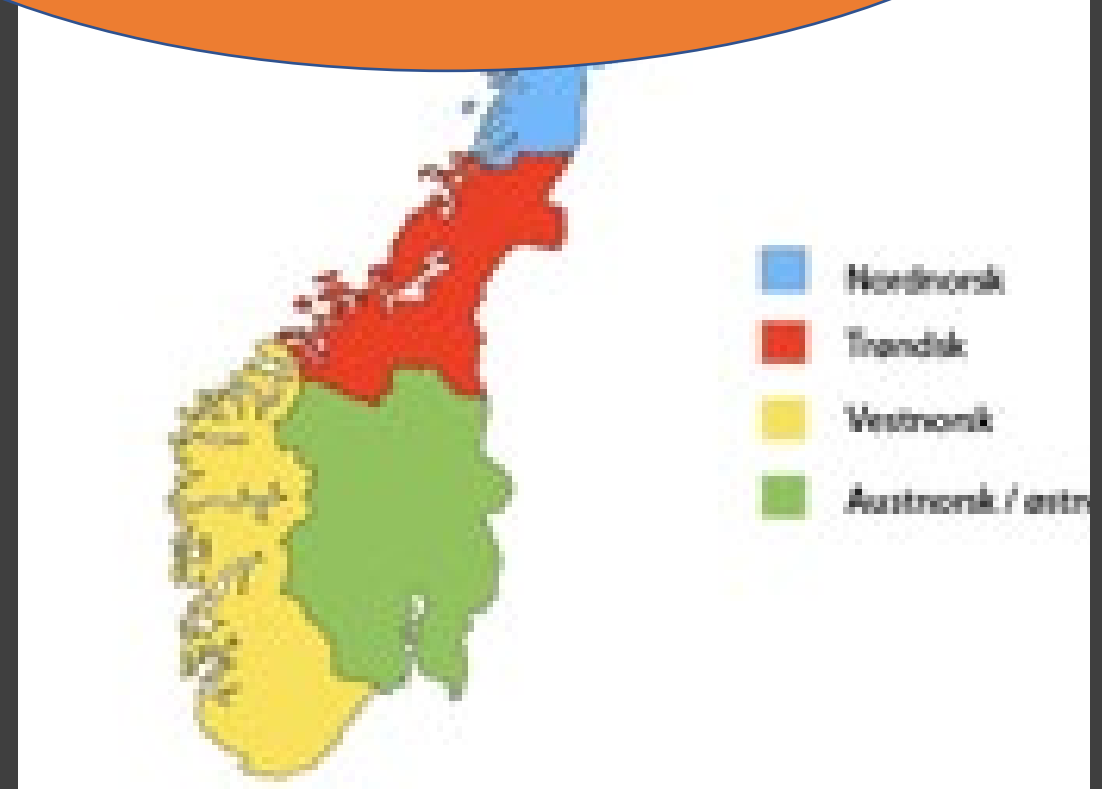
The image features a repeating pattern of white ceramic mugs filled with dark coffee, arranged in a grid on a solid orange background. The mugs are positioned at the top and bottom edges of the frame. In the center, a white rectangular box with a thin white border contains the word "Lunsj" in a black, sans-serif font. The mugs in the middle row are partially obscured by this box. The lighting is consistent, casting soft shadows to the right of each mug.

Lunsj

Å utforske språklig variasjon

- Elev på ungdomstrinnet utforsker språklig variasjon og mangfold i Norge
- Å jobbe utforskende og komparativt er to sentrale målsetninger i den nye læreplanen i norsk.
- Sammenlikner dialekten i raplåten «Rett opp og ned» av Lars Vaular med sin egen trønderdialekt.
- Må ta i bruk relevante fagbegreper som beskriver dialektkjennetegn.

- Finn og presenter målmerker og kjennetegn i låta.
- Vis og forklar med eksempler fra teksten.
- Sammenlign med din egen dialekt.

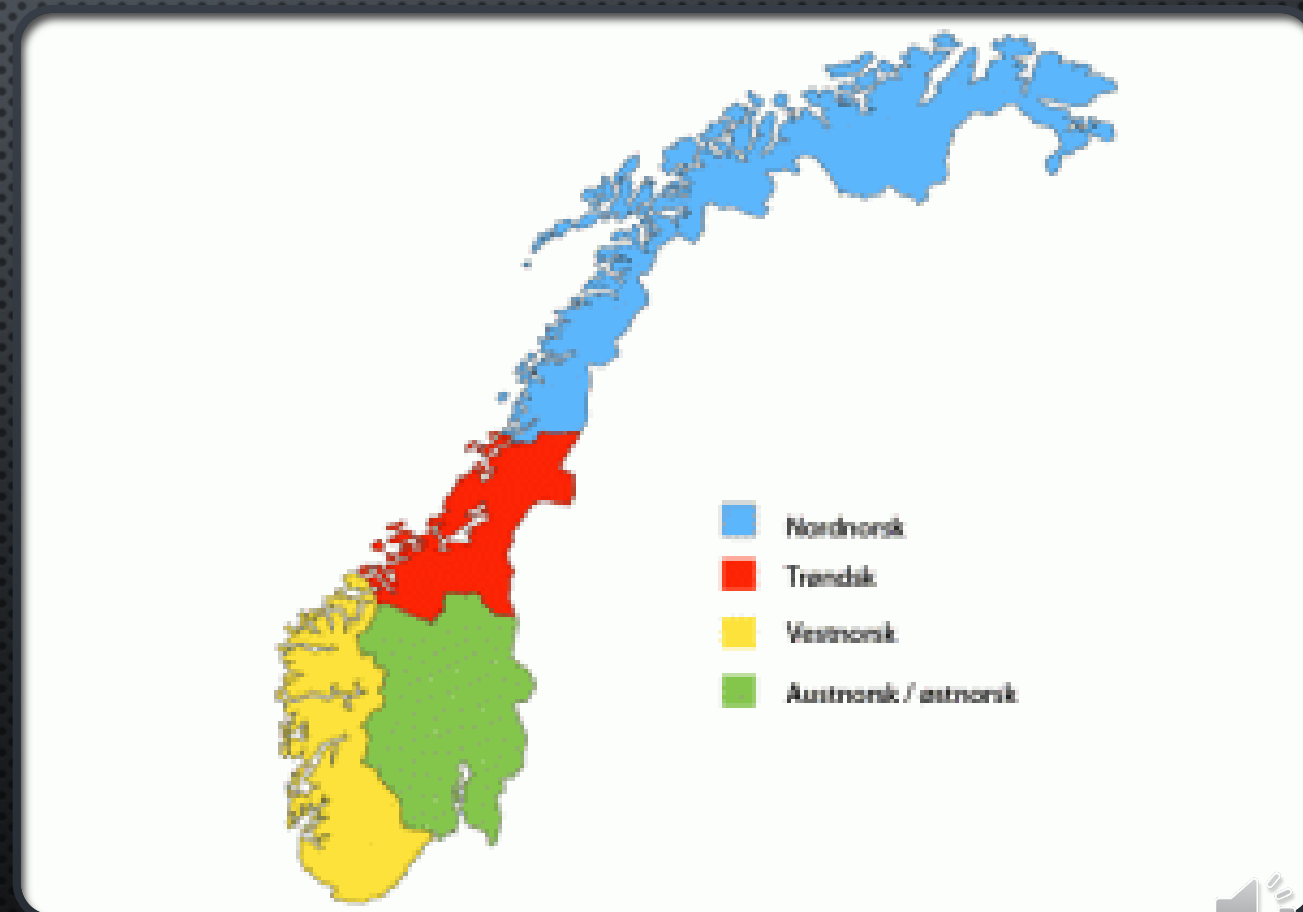
"RETT OPP OG NED" AV LARS VAULAR

Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert i henhold til [CC BY-SA](#).

KART OVER DIALEKTOMRÅDENE I NORGE

RULLE-R OG SKARRE-R

- BERGEN: SKARRE R
- TRONDHEIM: RULLE R

RETT OPP OG NED
HØR KA EG HAR Å SI
Å FALLE E NO ALLE GJØR
FØR DE LÆRER Å FLY

Å holde en tale

Eksempel på oppgave:

Skriv og hold en tale med overskriften "Dette brenner jeg for" eller "Dette provoserer meg"

- Du skal presentere eller argumentere
 - Du skal engasjere publikum
 - Du skal finne passende stoff og en virkningsfull framstillingsform. Bruk gjerne eksempler som gjør emnet konkret og levende
 - Det må være en enkel og klar linje i talen slik at det er lett å følge tankegangen
 - Språket skal være tilpasset mottaker
 - Du skal prøve å skape troverdighet, vekke følelser og bruke logiske argumenter (etos, patos, logos)
- Elevene tas med på å lage vurderingskriterier, og de kan bidra med hverandrevurdering

TA ORDET!

Å holde en

- Hvordan ville dere lagt opp læringsløpet, slik at elevene fikk mest mulig muntlig trening?
- Hvordan ville dere gitt underveisvurdering?
- Hvordan ville dere ha vurdert appellen?

Rådebank 2

- I episode 2 holder Sivert en appell om en sak som betyr mye for ham.
- Forklar hvordan Sivert bruker *patos* som retorisk virkemiddel i appellen.
- Skriv en appell om et norskfaglig emne eller en sak som engasjerer deg.
- Hold appellen

<https://skrivesenteret.no/ressurs/radebank-sesong-2/>

Dialogduk som utgangspunkt for gruppediskusjoner

Hentet fra læreverkene Pilot og Perspektiver fra Gyldendal. Ideen kan tilpasses til norskfaget, og elevene kan evt. finne argumentene selv.

1. Sett dere i grupper på fire.
2. Alle på gruppa får et hjørne av “duken”. Les argumentene i ditt hjørne og forbered deg på disse.
3. Nå skal dere gjennomføre en samtale der alle skal presentere sine argumenter med overbevisning for resten av gruppa.
4. Etter at alle har presentert sine argumenter, skal dere drøfte dere fram til hvilke tre argumenter dere mener er viktigst for å svare på problemstillingen. Disse tre argumentene skriver dere ned på duken. Husk begrunnelse.
5. Plenumssamtale: Nå skal dere presentere deres tre argumenter i plenum. Valgene dere har gjort, skal begrunnes og diskuteres med resten av klassen.

Pilot | Dialogduk

Argumenter: Nei, fordi vi lærer ikke noe nytt av det. Det er bare et spørsmål om hva vi vil gjøre med det. Ja, for kunnskap er viktig for å kunne løse problemer. Ja, for kunnskap er viktig for å kunne løse problemer. Ja, for kunnskap er viktig for å kunne løse problemer.

Framgangsmåte

- 1 Sett dere i grupper på fire.
- 2 Alle på gruppa får et hjørne av “duken”. Les argumentene i ditt hjørne og forbered deg på disse.
- 3 Nå skal dere gjennomføre en samtale der alle skal presentere sine argumenter med overbevisning for resten av gruppa.
- 4 Etter at alle har presentert sine argumenter, skal dere drøfte dere fram til hvilke tre argumenter dere mener er viktigst for å svare på problemstillingen. Disse tre argumentene skriver dere ned her.
- 5 Plenumssamtale: Nå skal dere presentere deres tre argumenter i plenum. Valgene dere har gjort skal begrunnes og diskuteres med resten av klassen.

Hvordan lykkes med samfunnskunnskap?

Problemstilling: Er samfunnskunnskap blant de viktigste skolefagene?

Årsak:

- Begrunnelse:

Årsak:

- Begrunnelse:

Årsak:

- Begrunnelse:

Argumenter: Ja, det er greit å lære om det vi lærer om i faget, men norsk og matte er mye viktigere. Nei, fordi vi kan veldig mye av det vi lærer.

GYLDENDAL

Argumenter: Ja, det gir oss til beste samfunnsborgere og det er viktig. Ja, vi lærer for eksempel om sosialisering og det er ikke viktig som å lese og å skrive for oss medlemmer.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
Argumenter for

Framgangsmåte

1. Sett dere i grupper på fire.
2. Alle på gruppa får et hjørne av "duken". Les argumentene i ditt hjørne og forbered deg på disse.
3. Nå skal dere gjennomføre en samtale der alle skal presentere sine argumenter med overbevisning for resten av gruppa.
4. Etter at alle har presentert sine argumenter, skal dere drøfte dere fram til hvilke tre argumenter dere mener er viktigst for å svare på problemstillingen. Disse tre argumentene skriver dere ned på duken. Husk begrunnelse.
5. Plenumssamtale: Nå skal dere presentere deres tre argumenter i plenum. Valgene dere har gjort, skal begrunnes og diskuteres med resten av klassen.

Problemstilling/tema:

Er det relevant for elever i 2023 å lese litteratur fra 1900-tallet?

Argument:

- Begrunnelse:

Argument:

- Begrunnelse:

Argument:

- Begrunnelse:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
Argumenter mot

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
Argumenter mot

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
Argumenter for

Muntlig utforsking av multimodale tekster

Digitale ferdigheter

«Utviklingen av digitale ferdigheter i norsk går fra å lage enkle sammensatte tekster til å planlegge, utvikle og redigere sammensatte tekster basert på kunnskap om hvordan de forskjellige uttrykksformene virker sammen.»

10. trinn

«lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer»

[Lenke til powerpoint med alle disse bildene](#)

SHIT

HAPPENS

Enkelt refleksjonsnotat som støtte for diskusjon

Arbeid først alene:

Hva leser du ut av bildet?

Se på skrifttype, grafikk, språk, ordenes betydning og fargebruk.

Hvilken effekt har virkemidlene?

Hva legger du i uttrykket «shit happens»?

Start gjerne slik:

«Det første jeg legger merke til er...»

Gå deretter i par:

Del. Skriv ned nye momenter

Felles diskusjon

Felles diskusjon:

Hva la dere merke til?

Overskriften er klippet fra en reklameplakat. Hva tror dere plakaten kan handle om? Hvorfor?

SHIT HAPPENS

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfalls-
plass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass
i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøvern-
departementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass.
Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

«Tenk høyt i par»

Vi studerer den sammensatte teksten i ca. 30 sek. Snakk deretter med sidemannen, ett minutt hver.

- Hva vil du si er blikkfang i teksten? Begrunn svaret.
- Endret du din oppfatning av overskriften «SHIT HAPPENS» etter å ha sett den som del av en sammensatt tekst?
- Hva oppfatter du er hensikten med den sammensatte teksten?

«Forfatterens håndverk»

Hvilke enkeltdeler/modaliteter består den sammensatte teksten av?

SHIT HAPPENS

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

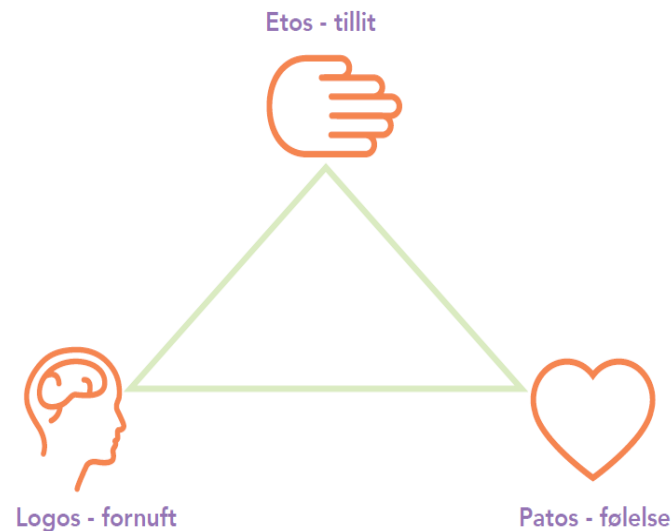
Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

 NATUR OG UNGDOM

«Å redesigne teksten – samspill og retorikk»

- Lag din egen overskrift til reklamen. Hva skjer med den sammensatte teksten når du bytter ut «Shit happens»?
- Legg til et annet bakgrunnsbilde. På hvilken måte endrer den sammensatte teksten seg?
- Bytt ut logoen med en annen logo du kjenner. Hva skjer med den sammensatte teksten?

Sentrale ord:
Retorikk
Etos
Logos
Patos

En rekke versjoner av plakaten der ulike modaliteter er redesignet

Flott utgangspunkt for utforskende samtale om den opprinnelige plakaten. Målet er ikke å komme til et fasitsvar, men å utforske hvordan de ulike endringene påvirker budskapet.

Hva opplever elevene likt?

Hva opplever elevene forskjellig?

Hvorfor oppleves ikke alle endringene likt?

[Lenke til powerpoint med alle disse bildene](#)

D R I T S K J E R

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

DØDEN I DYPET

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarende eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøvern-departementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

STOPP SVINA!

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarende eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

Shit happens

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

**Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfalls-
plass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass
i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøvern-
departementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfalls-
plass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern**

SHIT HAPPENS

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

VÅLG 2015

TI GODE GRUNNAR TIL Å STEMMA KRF!

Menneskeverd i sentrum

Kamp mot fattigdom

Moderne familiepolitikk

Miljøomsyn i førarsetet

Sjukaheimsplass når du treng det

Levande distrikt

Ein skule som ser kvar enkelt elev

Frivillig arbeid og dugnadsånd

Stopp menneskehandel

Kristen kulturarv er ein byggestein for samfunnet

**SHIT
HAPPENS**

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarende eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass.

Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

SHIT HAPPENS

NORSKE FJORDAR ER TRUGA!

Gruveselskapet Nordic Mining vil bruke Førdefjorden som avfallsplass. Dei vil dumpe gruveavfall i fjorden tilsvarande eit lastebillass i minuttet, kvar dag i 50 år. Natur og Ungdom krev at miljøverndepartementet seier nei til å bruke norske fjordar som avfallsplass. Les meir på Natur og Ungdom sine nettsider www.nu.no/naturvern

Ressurser om sammensatte tekster

- Innholdsnavisgjon
- Undervisningsopplegget
 - 1. Bygge kunnskap
 - Avklare oppgaveteksten
 - Vurdere gjærterner og kjennetegn på målgruppestre
 - 2. Modellering og dekonstruksjon
 - 3. Felles konstruksjon
 - 4. Selvstendig/individuell skriving
 - Kompetansemål
 - Overordnet del

Å tenke kritisk over sosiale medier, påvirkning og identitet

I dette undervisningsopplegget viser vi eksempler på hvordan elevene på ungdomstrinnet kan jobbe med det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring. Målet er at elevene skal reflektere og tenke kritisk rundt hvordan bruk av sosiale medier påvirker holdninger, selvilde og identitet.

<https://skrivesenteret.no/ressurs/tenke-kritisk-om-sosiale-medier-og-kroppspress/>

- Retorikk og reklame – retorisk analyse
- Læreplanen
 - Hva innebærer retorikken i norskfaget? Hva forvender?
 - Appellformene
 - Logos – retorikkens rasjonelle vei
 - Ethos og pathos – retorikkens emosjonelle vei
 - Formål, kontekst og hensiktsmessighet
 - Situelen for undervisning og læring
 - Forslag til tekster til analyse
 - Retorisk analyse i norskfaget
 - Kortvarsoppgaver i retorikk
 - Kortsvarsoppgave 1
 - Kortsvarsoppgave 2
 - Langvarsoppgaver i retorikk
 - Langvarsoppgave 1

Retorikk og reklame – retorisk analyse

Den retoriske analysen er en gjenganger på eksamen i norsk, men hva kjennetegner egentlig en god retorisk analyse? Ressursen viser noen forslag på hvordan man kan jobbe med retorikk i klasserommet på veien frem til eksamen i norsk.

Lesing og skriving av sammensatte tekster er en viktig del av både norskfaget og mediefagene. I ressursen [Retorikk og reklame – reklameanalyse](#) kan elevene se på hvordan reklamen kommuniserer et budskap, både gjennom retoriske appeller og hvordan tekstlige og visuelle virkemiddel benyttes. I ressursen [Retorikk og reklame – reklamedesign](#) kan elevene øke forståelsen ved å bruke kunnskap om de retoriske appellformene når de selv skal påvirke med en egenprodusert reklame. I denne ressursen viser vi hvordan en kan jobbe langsgang med den retoriske analysen i norskfaget.

<https://skrivesenteret.no/ressurs/retorikk-og-reklame-retorisk-analyse/>

- Retorikk og reklame – retorisk analyse
- Retorikk og reklame – reklameanalyse
- Retoriske appellformer
 - AIDA-modellen
 - Småoppgaver
 - Reklameanalyse
 - Analyse i fellesskap
 - Annonser for analyse
- Retorikk og reklame – reklamedesign

Retorikk og reklame – reklameanalyse

Lesing og skriving av samansatte tekstar er ein viktig del av både norskfaget og mediefaga. Reklameanalyse er ein gjenganger i norske klasserom, og retorisk analyse har vore hyppig brukt som ein del av eksamenssettet i norsk.

Denne ressursen er ein av tre ressursar om retorikk og reklame. I dette opplegget får elevene moglegheit til å utvide omgrepsspekket sitt rundt dei ulike retoriske grepa til reklamen, for så å bruke dette i analysen av reklamar i ein mediefagleg kontekst.

<https://skrivesenteret.no/ressurs/retorikk-og-reklame-reklameanalyse/>

- Retorikk og reklame – retorisk analyse
- Retorikk og reklame – reklameanalyse
- Retorikk og reklame – reklamedesign
- Ulike måtar å dramatisere budskapet på
 - Småoppgaver
 - La elevene lage ein reklameannonse
 - Retningsamtaten – formativ vurdering
 - Vurdering

Retorikk og reklame – reklamedesign

I denne ressursen ser vi på korleis reklamedesignar nyttar ulike måtar å dramatisere budskapet på. Deretter skal elevene designe sine egne reklamar.

Lesing og skriving av samansatte tekstar er ein viktig del av både norskfaget og mediefaga. I ressursen [Retorikk og reklame – reklameanalyse](#) viser elevene seg på å sjå korleis reklamen kommuniserer ein budskap, både gjennom retoriske appellar og korleis det blir nytta tekstlege og visuelle virkemiddel. I denne ressursen skal elevene nytte kunnskapen om retoriske og visuelle virkemiddel i ein eigenprodusert reklame. Korleis ein kan arbeide med den retoriske analysen i norskfaget viser me i ressursen [Retorikk og reklame – retorisk analyse](#).

<https://skrivesenteret.no/ressurs/retorikk-og-reklame-reklamedesign/>

The image features a repeating pattern of white ceramic mugs filled with dark coffee, arranged in a grid on a solid orange background. Each mug casts a soft shadow to its right. In the center of the image, a white rectangular box with a thin white border contains the word "Pause" in a simple, black, sans-serif font. The mugs in the middle row are partially obscured by this box.

Pause

A group of diverse graduates in black gowns and caps, smiling and celebrating outdoors under green trees. The graduates are of various ethnicities and are captured in a joyful moment, with some raising their arms. The background is filled with lush green foliage, suggesting a park or campus setting. The overall mood is one of triumph and happiness.

Muntlig eksamen i norsk 10. trinn

Denne økta:

- Gjennomføring av muntlig eksamen (Hva sier retningslinjene?)
- Råd fra forskere i CAiTE-prosjektet
- WORKSHOP: Drøfting av oppgaver og egne erfaringer med prøvemuntlig/muntlig eksamen

Oppgaver til muntlig eksamen

- Eksamen skal gi eleven mulighet til å vise sin kompetanse i **så stor del av faget som mulig** utfra eksamensformen.
- Faglærer har plikt til å utforme forslag til oppgaver til lokalt gitt eksamen. Eksamen skal være i samsvar med læreplanverket.
- Eksamensoppgaven bør være **såpass åpen** at eleven kan ta egne valg for innhold og form.

<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/muntlig-eksamen/>

Eksamensgjennomføring

Hva vil være relevante og alternative måter å vise kompetanse på i norskfaget?

- Varighet: Inntil 30 min pr. elev.
- Kravet om en presentasjon som utgangspunkt for samtalen under muntlig eksamen er opphevet fra 1. august 2020.
 - Presentasjon kan fortsatt brukes til muntlig eksamen, men det er frivillig for eleven.
 - Endringen gir mulighet for å velge blant flere relevante måter å vise kompetanse på, og også tilpasses fagene.
- Forberedelsesdagen er en obligatorisk skoledag, og elevene har rett på veiledning. Forberedelsen skal hjelpe eleven til å se sammenhengen mellom temaene i eksamen – og læreplanen i faget.

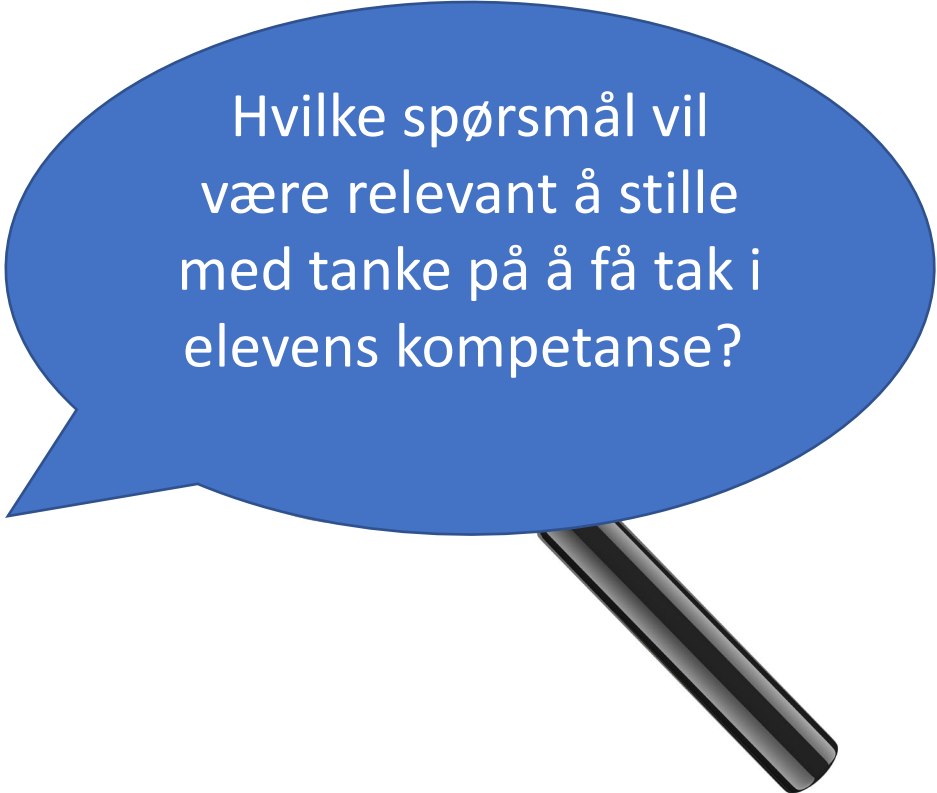
Hvordan kan du som faglærer veilede elevene på forberedelsesdagen?

Fra Trondheim kommunes retningslinjer

«Elevene må på forhånd gjøres kjent med hva veiledning i forberedelsesdelen innebærer. I forberedelsesdelen forstås veiledning som å stille spørsmål til innholdet elevene selv bringer til veiledningen. Veiledningen skal skje med respekt for elevenes egne valg. Formålet med veiledningen er å hjelpe elevene til å se sammenhengen mellom tema/problemstilling eller case/situasjonsbeskrivelse/arbeidsoppdrag og læreplanen for faget. Veiledningen skal få elevene til å reflektere rundt, og gjøre valg knyttet til tema/problemstillingen eller case/situasjonsbeskrivelse/arbeidsoppdrag.»

Vurderingsgrunnlag forts.

- Sensorene skal lete etter den kompetansen eleven har, og ikke lete etter det eleven ikke kan.
- Sensorene må stille spørsmål som gir eleven anledning til å vise bredest mulig kompetanse i faget.
- En eksamen som bare prøver noen kompetansemål, vil være i strid med prinsippet om at eleven skal få mulighet til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig.

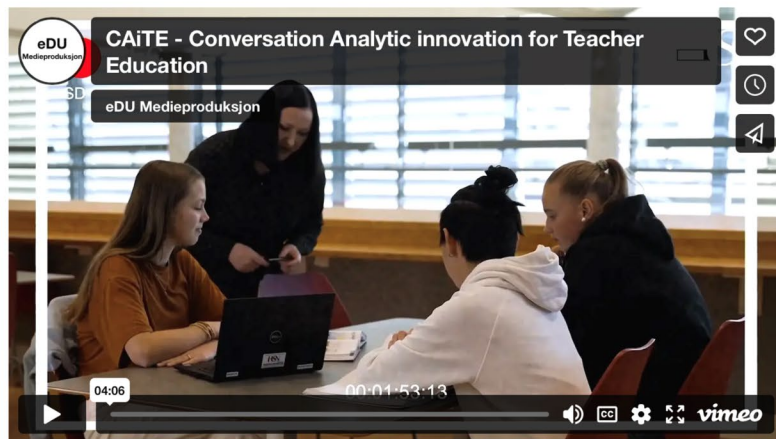

Hvilke spørsmål vil være relevant å stille med tanke på å få tak i elevens kompetanse?

Hvordan kan du bruke filmene fra CAiTE i profesjonsfellesskapet ved skolen din?

Conversation Analytic innovation for Teacher Education (CAiTE)

How can we train student teachers to be effective in their assessment practices? The CAiTE project aims to enhance the quality of teacher education and improve teachers' assessment practices.

The project Conversation Analytic innovation for Teacher Education (CAiTE) aims to enhance the quality of teacher education and improve teachers' assessment practices by developing, evaluating and implementing a new research-based instruction method, based on the

Project name:

Conversation Analytic innovation for Teacher Education (CAiTE)

Conference April 8th 2022:

[Conversation as a tool for professional practice \(CAPP\)](#) is a one-day interdisciplinary conversation analysis conference.

About the project:

CAiTE aims to enhance the quality of teacher education and improve teachers' assessment practices by developing, evaluating and implementing a new research-based instruction method, based on the

<https://www.usn.no/english/research/our-research-centres-and-groups/kindergarten-schools-and-higher-education/network-for-interaction-analysis/conversation-analytic-innovation-for-teacher-education-caite/>

Workshop: Oppgaver og gjennomføring av prøvemuntlig

Individuelt arbeid:

- Les gjennom de ulike oppgavene og noter litt for deg selv

Par/gruppe:

- Diskuter de ulike oppgavene i grupper på to/tre, og trekk gjerne inn **egne erfaringer** med gjennomføring av prøvemuntlig.

Plenum:

- Felles oppsummering

Tenk over og diskuter...

- Hva kan være fordeler og ulemper ved åpne oppgaver vs. noe støtte i form av stikkord og/eller illustrasjoner?
- På hvilken måte kan stikkord og illustrasjoner være en støtte for elevene?
- Og på hvilken måte kan de være begrensende?
- Hvor mye informasjon er hensiktsmessig å gi i selve oppgavebestillinga/ på selve oppgavearket? (læreplanmål, oversikt over tekster som er lest, vurderingskriterier)
- Hva vil være viktig å veilede elevene på i forberedelsestida?
- Andre spørsmål/dilemmaer som dukker opp underveis i diskusjonene ...

Eksempel 1

Prøvemuntlig våren 2022

Oppgave 1

Tema: Samfunnet og jeg

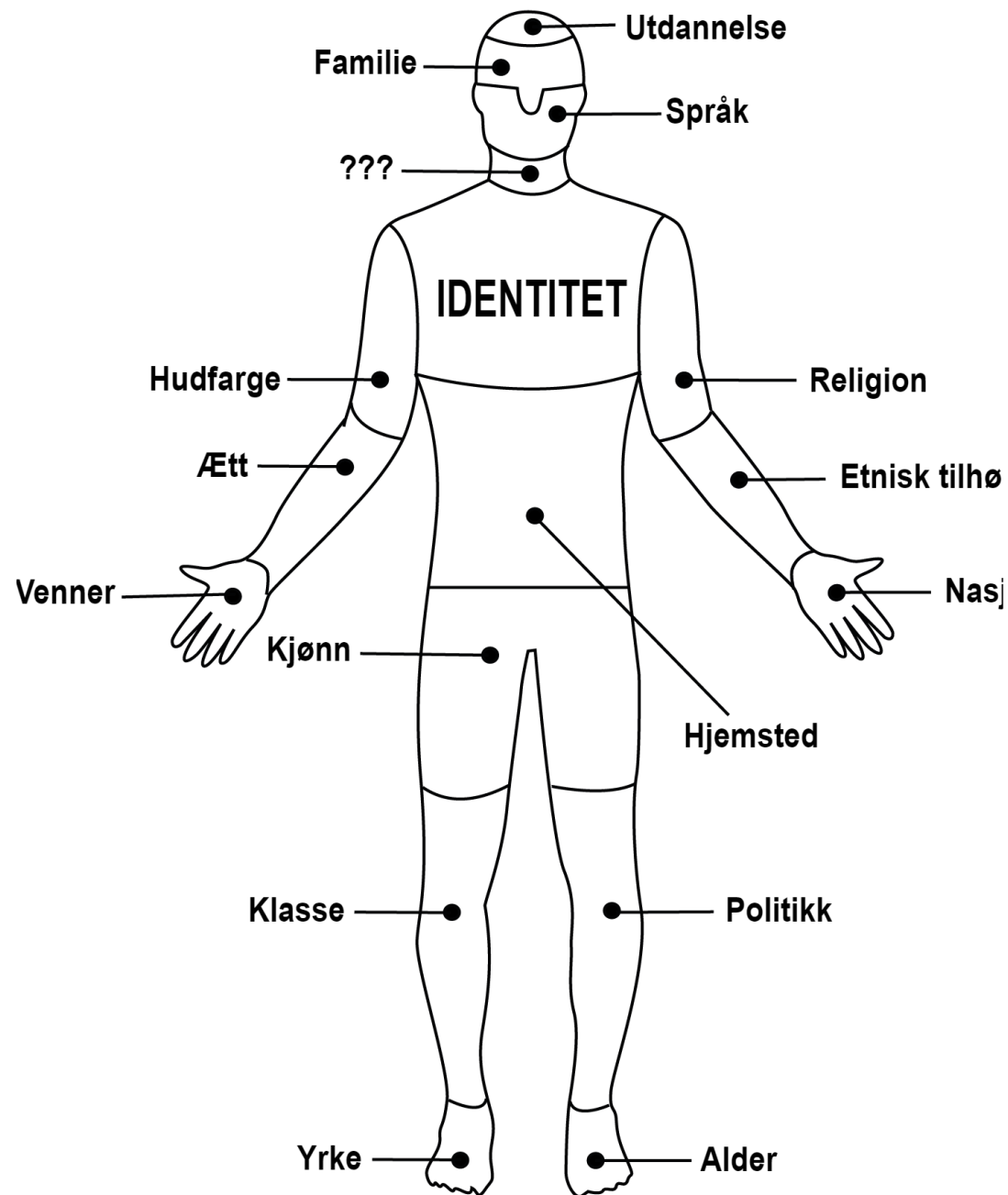
-
- Velg fagstoff som du tenker er relevant for dette temaet. Du kan ta utgangspunkt i listen over fagstoff og tekster vi har arbeidet med eller annet fagstoff.
 - Du står fritt til å velge hvordan du vil vise din kompetanse enten det er gjennom ulike presentasjonsformer og samtale eller bare samtale.

Oppgave 2

Tema: Identitet

- Velg fagstoff som du tenker er relevant for dette temaet. Du kan ta utgangspunkt i listen over fagstoff og tekster vi har arbeidet med eller annet fagstoff.
- Du står fritt til å velge hvordan du vil vise din kompetanse enten det er gjennom ulike presentasjonsformer og samtale eller bare samtale.

Oppgave 3

Tema: Makt

- Velg fagstoff som du tenker er relevant for dette temaet. Du kan ta utgangspunkt i listen over fagstoff og tekster vi har arbeidet med eller annet fagstoff.
- Du står fritt til å velge hvordan du vil vise din kompetanse enten det er gjennom ulike presentasjonsformer og samtale eller bare samtale.

Eksempel 2: Ett ord/tema

KONTRAST	IDENTITET	MANGFOLD	KONFLIKT
MAKT	SPRÅK	SAMMENSATTE TEKSTER	SKJØNNLITTERATUR
SAKTEKSTER	BÆREKRAFTIG UTVIKLING	FOLKEHELSE OG LIVSMESTRING	DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP
VENNSKAP	URETTFERDIGHET	SOSIALE MEDIER	KJÆRLIGHET

Eksempel 3

Tema 1: Kommunikasjon

Temaet for oppgåva er **kommunikasjon**. Dette temaet skal vere utgangspunktet for presentasjonen din. Du kan snakke om ting vi har hatt om i 10. klasse, men òg frå dei andre åra på ungdomsskulen. Stikkorda under er tips til kva du kan komme inn på i presentasjonen, men du kan sjølvsagt òg velje andre emne og tekstar som du meiner passar inn. I presentasjonen er det fint om du kjem inn på to eller fleire emne som du kan knytte til temaet – på den måten får du vist mykje breidde i kva du kan! Det viktigaste er uansett at du viser norskfagleg kompetanse.

Du må vere førebudd på at du kan få spørsmål både om det du tok opp i presentasjonen din og dei andre stikkorda i oppgåva under samtaledelen av eksamen.

Eksempel 5

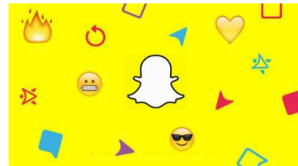
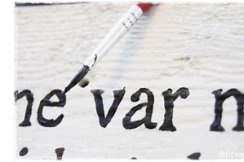
Prøvemuntlig i norsk 2021

Emne I

Skriftspråk i Norge

“Regjeringen anmodes om at træffe fornøden Forføining til, at det norske Folkesprog som Skole- og officielt Sprog side- stilles med vort almindelige Skrift- og Bogsprog”.

Vedtak i Stortinget 12.5.1885

Informasjon

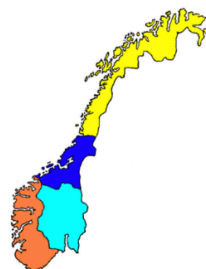
- Du finner kompetansemål og vurderingskriterier i norskmappen på [Showbie](#).
- Velg kompetansemål som du fordyper deg i.
- Les og merk deg vurderingskriteriene.
- Du kan holde en presentasjon eller ha et annet formidlende innslag på inntil ti minutter i starten på eksamen. Resten av tiden vil vi ha en samtale om emnet ditt.
- Avtal tid for veiledning med faglærer.

Lykke til med forberedelsene!

Prøvemuntlig i norsk 2021

Emne II

Talemål i Norge

Informasjon

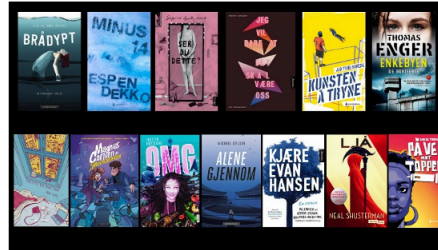
- Du finner kompetansemål og vurderingskriterier i norskmappen på [Showbie](#).
- Velg kompetansemål som du fordyper deg i.
- Les og merk deg vurderingskriteriene.
- Du kan holde en presentasjon eller ha et annet formidlende innslag på inntil ti minutter i starten på eksamen. Resten av tiden vil vi ha en samtale om emnet ditt.
- Avtal tid for veiledning med faglærer.

Lykke til med forberedelsene!

Prøvemuntlig i norsk 2021

Emne III

Litteratur i Norge

Informasjon

- Du finner kompetansemål og vurderingskriterier i norskmappen på [Showbie](#).
- Velg kompetansemål som du fordyper deg i.
- Les og merk deg vurderingskriteriene.
- Du kan holde en presentasjon eller ha et annet formidlende innslag på inntil ti minutter i starten på eksamen. Resten av tiden vil vi ha en samtale om emnet ditt.
- Avtal tid for veiledning med faglærere.

Lykke til med forberedelsene!

Til refleksjon på egen skole og i nettverket

Hva trenger vi å jobbe med/diskutere/planlegge på vår skole?

Hva trenger vi å jobbe med/diskutere/planlegge på tvers av skolene?

Er det et mål at lokal gitt eksamen i norsk er så lik som mulig på tvers av skolene? Hvorfor? Hvorfor ikke?

På grunnlag av diskusjonene dere har hatt i dag: Hvordan vil dere nå utforme oppgaver til årets muntlig eksamen?

Udir anbefaler at kommunene og fylkeskommunene lager retningslinjer for gjennomføring av lokalt gitte muntlige og muntlig-praktiske eksamener med utgangspunkt i forskrift og rundskriv. Felles retningslinjer er ikke et krav, men de kan bidra til å sikre forutsigbarhet, tydeliggjøre forventninger og gi en felles forståelse for ansvar og rammer for eksamenssituasjonen.

Til refleksjon på egen skole og i nettverket

Hva trenger vi å jobbe med/diskutere/planlegge på vår skole?

Hva trenger vi å jobbe med/diskutere/planlegge på tvers av skoler?

Er det et mål at lokal gitt eksamen i norsk er så lik som mulig på tvers av skoler? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Hvordan vil dere utforme oppgaver muntlig eksamen?

Udir anbefaler at kommunene og fylkeskommunene lager retningslinjer for gjennomføring av lokalt gitte muntlige og muntlig- praktiske eksamener med utgangspunkt i forskrift og rundskriv. Felles retningslinjer er ikke et krav, men de kan bidra til å sikre forutsigbarhet, tydeliggjøre forventninger og gi en felles forståelse for ansvar og rammer for eksamenssituasjonen.

A dark blue, horizontally-oriented oval shape centered on a white background. Inside the oval, the text "Evaluering og veien videre" is written in white, sans-serif font.

Evaluering og veien videre

I dette nettverket har vi blant annet jobbet med:

- Norskfaget og vurdering i LK20 (med vekt på underveisvurdering)
- Undervisningsplanlegging – å planlegge for kompetanse (se mål, aktiviteter og vurdering i sammenheng)
- Vurdering av skrijving, bla. med utgangspunkt i vurderingskriterier for eksamen i norsk
- Mappevurdering
- Involvering av elevene i vurderingsarbeidet
- Veien mot standpunktvurdering: Hvordan vurdere elevens samlede kompetanse?
- Vurdering av lesing og muntlighet

Mot et profesjonelt vurderingsfelleskap

- Målet er en rettferdig vurdering
- Rettferdig vurdering krever tolkningsfelleskap
- Tolkningsfelleskap krever dialog

- Lærere bruker sitt faglige skjønn når de vurderer. Det er viktig at dette skjønnnet bygger på en god **forståelse av læreplanen og vurderingsforskriften, og formes og støttes i et profesjonelt vurderingsfelleskap (udir.no).**
- Nettverket er et ledd i å utvikle et profesjonelt vurderingsfelleskap gjennom å sette vurdering i norskfaget på dagsorden

VEIEN VIDERE:

- Hva kan dere gjøre videre for å videreutvikle vurderingsfellesskapet på skolene?
- Hva kjenner dere behov for i det videre arbeidet med vurdering i norskfaget?

<https://bit.ly/3357ggh>

Evaluering